

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, Iaktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szerkesztésével kapcsolatos minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételét és rendelését iródjában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: **Perjéssy Lajos.**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivataltól illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutóbbi számunkban számítottak — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

V. évfolyam.

Vasárnap 1895. évi február 10-én.

6. szám.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesülete.

Meghívó.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének f. évi február 2-ára hirdetett

rendes évi

X. közgyűlését

nem lehetett megtartani, mivel a határozatképességhez szükséges 30 szavazatképes tag nem jelent meg.

Alapszabályaink 11. §. értelmében az elhalasztott közgyűlést f. évi február hó 17-én vasárnap d. e. 11 órakor tartjuk meg a városháza nagy tanácstermében, melyre az egyesület t. cz. tagjai ezennel tisztelettel meghívattak. Ezen közgyűlés tekintet nélkül a megjelent tagok számára, minden esetre határozatképes.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. A választmány jelentése.
3. Könyvtári jelentés.
4. Pénztári jelentés.
5. Számvizsgálók jelentése.
6. Indítványok.

Megjegyezzük, hogy az „alapszabályok” 14. §-a értelmében: „Egyes tagoknak az alapszabályok megváltoztatására vo-

natkozó indítványai 10 nappal a közgyűlés magtartása előtt az egyesületi elnöknek írásban beterjesztendők.”

Kelt Verseczen, 1895. febr. 3-án.

Hazaifüti tisztelettel

Dr. Seemayer K.,
egyl. elnök.

Perjéssy L.,
egyl. titkár.

Versecz 1895. február 7.

A pénz-sóvárgás sohasem volt nagyobb mint manapság. Az igaz, hogy olyan raffinált élvezeteket se adogattak azért, mint ma. A fenyőzés bámulatos már a közép-osztálynál is, sőt a földművelő osztályt is rabságába ejtette. Hogy az emberek tündöklésben, fényben és jólétben mutatkoznak, képesek a legkétségbeesőbb spekulációkra.

Az élet megdrágult az igények túlságázása következtében, nagyon sok embernek becsületes munkája már nem biztosítja a kiadásokat, s így áll elő a lutrizás és a börzspekuláció.

A kornak ez a fényűző drágasága a legnagyobb kalamitások közé sodorta a hivatalnoki osztályt. Ennek az osztálynak ugyanis fizetése nagy részben ma is ugyanaz, mint volt két évtized előtt, mikor még a ruha, szoba és az étkezőasztal luxusa nem volt úgy kifejlődve, mint ma. Nem esoda tehát, ha a talaj kisiklik a lábai alól.

A könnyű pénzszerezés vágya ma általános, mert a becsületes munka a fenyőzés kenyere nem képes biztosítani.

A sorsjegy-láz európa-szerre dühöng, a kis-lutri milliókat hajt a kincstárnak, a szerencsejátékok ma is virágnak, de a legtitkosabb szerencsejáték maga a spekuláció.

Mennyi embert lépre csal a börziánrok csillogásának ingoványa. Itt is, ott is beszélnek X-ről Y-ról, mint a ki más vagyonát szerencsés börzspekulációknak köszönheti; egyik-másik hintóban terpeszkedő börziánér határtalan hirtévre tett szert, hogy milyen szerencsés keze van. Csak öt kell tőzsde-ügyleti lebonyolításokkal megbizni és kész a siker. Hej pedig mennyiszor megszólalt a dob, melynek szomorú hangja azt jelentette, hogy a tisztelt úrtól azért úszik el a ház, mert börzén játszott. Mennyi rejtett és nyilvános könyvesep beszélhetne arról a lelketlenségéről a vak sorsnak, mely úgyszólván pillanat alatt koldussá teszi áldozatát.

De nem okul belőle senki, mert hát az a legnagyobb szerencsétlenség, hogy voltaképpen ezeket az ügyleteket teljesen titokban tartjuk. Csak itt-ott szivárog ki valami. Az illető természetesen tagadja a dolgot, mert szégyenli a vagyonszerzésnek ezt a módját és abban a szerencsés hely-

Tárcza.

A Rákóczi-Induló Jassiban. *)

Bar a tölgyesi paraszt egyetlen pipadomány mellett dulcsáczat hozhat Moldovából, az reánk nézve mégis oly távol van mintha az Operenczian tul volna, ismeretlen minden ízében. Befolyása volt reá olaszoknak, németeknek, francziáknak, lengyelnek, oroszoknak, töröknek, tatárnak, csak a magyar állam befolyása nem mutatkozik sehol, pedig a magyar állam rátehetné volna a kezét e szép országra; jobb lett volna, ha mi birtok volna, mikor mas államok forgatták fel a rendet tőszomszédunkban s veszélyeztették a közsenedet határaikon.

De mégis . . . magyar helynevek, magyar faluk mutatják, hogy itt hajdan magyar befolyás is létezett, csak hogy mind ez ma mar elenyészett végképen. Ez a befolyás afféle: „fogtan töröket, de viz!” A magyar lakosság, faluk egészen elvesztették jellegüket, felszinen hagyták az egyes szót a román nyelvben, mint ruháit a vízben fult, a parton.

Hanem most érintsünk egy eseményt, a mely a mellett tesz tanubizonyosságot, hogy a magyar kultura hódított volna, ha általa hódítani akartak volna. A rokonszenv nem hiányzott Jassi bojárágánál s magyar kultura iránt.

*) Mutatvány Moldován Gergelynek „Ungária” című magyar-román havi folyóiratából.

1847. január havában Liszt Ferencz Jassiban van — meghívták a bojárak, hogy gyönyörködhessenek a nagy művész játékában. Jassi nem csak adta a műértőt, hanem az is volt, hisz külföldön neveltetve, a legdistingvaltabb művelt társaságra tett szert.

Három hangversenyt adott. A bojár kokonák messze vidékről csődültek be a fővárosba. Perczről-perczre érkeztek egymás mellé sorjába befogott négylovas fogatok, szánok, száz meg száz apró csengettyűvel, hogy Jassi város utcáin már magában ez egy külön hangversenyt képezett.

Jassiban akkor folyt a legnagyobb harc a kelet és nyugat kulturája között. A külföldről hazaérkező ifjak francia, olasz és német öltözetben maradtak, míg az öreg bojárak öltözetét a gazdag görög kabát, török ingbe, sal és islik (török sipka) képezte — a mult ezen hagyományaitól eltérni nem akartak. A kokonákon is meglátszott ez a vegyület; a török, görög és nyugat kulturája ott harcolt egymással a bojár kisasszony öltözékén, azért különös képet nyújtott az a különben szép és ékszerektől világító társaság, mely a fejedelemmel egyetemben, megbámulta a világhírű művészt.

De nem a Liszt hangversenyeiről akarok szólni, melyek Jassi városát lazba hozták, hogy a költők: egy Asaki Gusti sonettekben dicsőítették őt s a román lapok, minő az Albina Rumânească nem találtak szavakat, hogy

kellően jellemezhesék játékát. Ezen hangversenyeken a magyar zenének nem volt seimmi része. A magyar zenét Liszt csak kivételesen emelte itt érvényre s idézett általa oly lelkesedést, hogy maga is megbámulta azutan.

Bals Alec, Moldova kincstárnoka, hatalmas, dúsgazdag bojár, Liszt Ferencz tiszteletére salonjaiban összegyűjté Moldova főurait s hölgyeit.

Midőn a társaság együtt lett volna, belép az öreg Barb, a lautár, a zenész, hosszú görög kabátban, derekán összekötve övvel, baránybőr kucsmával s bocskorban, utana bandájának többi tagjai, hasonló öltözetben; vastag hajfürtjeik elfedték a vállakat, Barb-nál fehér hajzata dusan omlott alá a fekete görög kabátra, mint a szénégető boksajára a hó; szakálla mellét egészen befedte: baránybőr kucsmája mélyen a homlokra huzva, hogy két szeme alig tudott kivillogni alóla, mutatván bő értelmet és élenkséget.

A jövevények kezeiket mellükre téve mélyen meghajolnak a fényes társaság előtt. Barb ismeretes egyéniség volt, mert minden bojár felszokott helyéről s minden kokona mosolygott feléje, mintha valami Adonis lett volna. Hija? Barb, minden korona szívében támasztott egy-egy erősebb luktetést, midőn ő Jassi salonjaiban hegedul.

Ez volt Jassiban az a nemzeti banda, a mely ha megszólal, mintha a sarkok alá czó-

zetben, ha mégis meggazdagodnék, váltig azt akarja elhíttetni, hogy vagyonát becsületes munkával szerezte. És a kiket hajléktalanná tett a börze, oh, azoknak még jobban van okuk szerencsétlenségüket eltakarni. Hisz a sajnálkozót mélységesen devalválja az a tudat, hogy valaki a börze áldozata; a börze bukottjai elvesztik polgártársaik bizalmát és becsülését is.

Igy kerülnek hát lépre az újabb és legújabb áldozatok. A börziánerek pedig továbbra is hintóban terpeszkednek, mert nekik kijár a jutalék, ha az illető ezrekre bukott is; kecségetik is fellegrákkal a vidéki balekeket, akik — mi sem természetesebb ennél — szépen beugranak.

Elmondhatni egész teljességben, hogy ezek a börziánerek a hollók, akik a halottak testén hiznak, akik most már nemcsak a kereskedő-osztályra vadásznak, hanem üzemiükbe veszik a társadalom minden osztályát. Börzekülönözés és provízió: ezen a czimen építik az Andrássy-uti palotákat.

Minél nagyobb mérveket ölt a börzespekuláció szédelgése, a sajtónak annál inkább kötelessége felszólalni, hiszen egyik-másik pénzügyi szaklapban, a csalétekben, egész szemérmetlen cikkek jelennek meg a börzespekuláció csodálatos hegyeiről irányatos számvetésekkel. Ezek viszik törbe a jó vidékieket, akik még jó, ha csak vagyunk egy részének elvesztésével ábrándulnak ki szédítő aranyalmukból.

Vigyázzunk az üzleti lapok emezalantas ügynökösködésére. Ne menjünk vakon a veszedelemnek.

Napi Hírek.

Eljegyzés. Lackner Malvin kisasszonyt Hoffman Antal verseczi műépítész bájos hugát a mult napokban eljegyezte Borokovits Lajos szenttamási gyógyszerész! Gratulálunk.

veket vernének, vagy mintha a szívbe forró vért öntenének, hogy kipirul tőle az arc.

Bals bojár a moldovai nemzeti zenét akarta Lisztnek bemutatni.

Az egész banda egy kobozból, hegedűből és egy flóta-féle hangszerből állott pótolva itt-ott ének által.

Egy nemzeti induló-félére kezdtek. Különös keleti zene ez. Mintha az ember minden idegét csiklandozná; mintha hangyak mászkálnának az ember hátgerinczén, — s ez az érzés csak akkor szűnik meg, midőn a zene elhallgat.

A fiatal bojárok ezüst serlegekben pezsgővel fogadták e zenét, a serlegekbe aranyokat dobáltak s jassi-i szokás szerint, a serlegeket Barb és társai fenéig üritették ki, hogy a fenékről az arany szájuk üregébe hullott, honnan aztan zsebükbe került.

— Igyál jó Barb! mondák, — hadd menjen le torkodon az arany is — megérdemled!

Liszt Ferencz elnémulva hallgatta a román nemzeti indulót; majd nézte a bojárok különös leereszkedését zenészeik iránt.

Sturda Nikola erre azt mondá Barbnak: — Énekeld el Barb nekünk: Tu im ziceai odatá . . . „Azt mondád nekem egykoron . . .“

Barb meghajtá magát s rakezdett egy dalra, mely az embert fiatalkori ábrándjaira emlékezteté, tele melancholiával, itt-ott vadul kitorve, sajtóságos hangsulyozással, a koboz hurjai reszketnek s az énekes szemei megteltek könnyel . . . Majd egy cigánydalba csap át s mikor vége volt a dalnak, Barb nagyot sohajtott, mintha szive megkönnyebbült volna . . .

A bojárok tapsoltak, Liszt Ferencz zsebébe markolt s Barb poharába dobálta aranyait.

— Kettőn igyunk Barb! mondá a zongorakirály s poharát a Barb poharához koczcintá.

Nemzeti színészet. A délvidéki színészöveket Fűredi K. igazgatása alatt álló subvenczionált színtársulata a mult szerdán kezdte meg előadásait a Zéh-féle színházban. Megnyitó előadásul „Konti“ kedves operetteje a „Suhancz“ került színre. Cservári Ilona a társulat e chiches és rokonszenves „Csöpp“ tagja a czimszerepet nagy igyekezet és ambícióval játszotta. Alakja pompás kis suhancznak való, beszédmodora azonban olykor olykor nagyon gyors — az értelem rovására. Énekei közül többet megtapsoltak, francia dalai is tetszettek. Kápolnai Irén egy év alatt is sokat haladt, s általában egyik leghasználatosabb tagja a társulátnak. Gergely igen szép hanggal rendelkezik, de ezen előadásnál nem érvényesülhetett eléggé éneke. A kar sok tekintetben nem volt megfelelő. A sűgőmérsekelhetné egy kicsit hangját, a második előadásnál már valamivel több piánoval cselekedte a dolgát. Az első előadás bizony egy kicsit gyengécske volt, de sok mentőkörülményt lehetne felhozni, hogy miért. Csötörtökön, Sudermann H. nagyhirű színműve „Az Otthon“ minden tekintetben kitűnő és rendkívül élvezetes estét szerzett a közönségnek. Holéczy Ilona-é volt a főszerep. A majdnem kizárólag intelligens elemekből álló közönség, mely a földszinti zártszékeket és alsó erkélyeket teljesen betöltötte — a várra vart drámai hősnő első megjelenésénél frequentikus tapsokkal üdvözölte azt az igazi művésznőt, kit a nagybecskereki és lugosi szövetkezett városok mérvadó elemei annyira kitűntettek. Holéczy teljesen meg is érdemli azt a rajongást melylyel tisztelői irányában viseltetnek. Azt mondják — különösen színi közökben — hogy a mi körönégünk . . . nehezen bír lelkesedni, . . . hogy hideg . . . stb. — Holéczy egyszerre fel bírta melegíteni a hideg publikumot. Kalapot emelünk művészeté előtt. Gratulálunk a szemes és ügyes direktornak is, s már a második előadás után is konstatálhatjuk, hogy társulata sokkal jobb, erősebb a mult événél. Az előadás minden tekintetben mintaszerűen folyt le. Kövi Ede a társulat szorgalmas és fáradhatatlan tagja Schwarze ezredes nehéz szerepében teljesen megfelelt Kápolnai Irén Köviné, S. Molnár Vilma jók voltak. Különösen kitűntek perpekt előadásaikkal, Szébenyi A. és Könyves J., Ferenczy és Vihari kitűnő alakok va anak. Tegnap szombaton a „Szép Helena“ került színre. — Pajor Emilia a társulat első primadonnája már megérkezett és tegnap fellepett.

Esküvő. Hack Robert helybeli kereskedő a mult vasárnap vezette oltárhoz Temesvározt Buchmann Zsófia kisasszonyt Dettárol.

Ekkor Liszt a zongorához megy, hogy megmutassa Barbnak az ő tudományát is s rákezdett egy magyar nemzeti indulóra, a Rákóczira . . .

A szalonban csendesség lett; a kokonák oda csödülték a művész köré s a bojárok tölgyfa-butorokhoz támaszkodva hallgatták a rendkívüli zenét, mely, mint egyk lap — melyből tárgyunk e részletét merítjük — emlité, „néha úgy szólott, mintha az alvilág minden lényei kiszabadultak volna;“ majd, mintha drága gyöngyök peregetek volna le, a vért megforgatta az erekben s magas régiókba emelte a hallgatót.

Barb volt a legfigyelmesebb.

Mikor Liszt befejezé játékát, a bojárok tapsaitól rezgett a palota s Barb ezüst serleggel kezében Liszthez közeledve, mondá:

— Mester! visszaadom a kölcsönt! Soká élj! s koczcintott Liszttel.

Aztán Barb bandájához sietett s rágyújtott a magyar indulóra, elzengvén azt elcitol végig, az utolsó hangárnyalatig, hiven és mérszen.

Mindenki bámult . . . Liszt Ferencz legjobban. Honnan vette e férfit az emlékező tehetségét?

A bojárok büszkék voltak Barbra; serleg serlegre következett s mikor az öreg Barb még egy kissé fel is vidámult, hogy a pezsgő hatásánál fogva megnyílt szívének minden titka, rezgettett azon a hegedun valódi hangokat.

Lisztre e férfit nagy hatást tett.

Barb aztán meghonosítá a Rákóczit Jassiban; a bojár kisasszonyok zongoráikon csak azt verték sokáig; Jassi zengett a magyar induló hangjaitól . . . de meghalt Barb, eltűnt az utolsó benyomás is és azóta nincs viszhangja a Rákóczi-indulónak Moldovában!

Református magyar istentisztelet.

A mult vasárnap a helybeli református egeháznak ismét istentisztelete volt, — mely alkalommal újra számosan gyűltek össze, behívnyitván hogy az egyházkerület és a temesvári anyaegyháznak a helybeli fiókegyházzal történt azon meg egyezése, hogy ezután minden hónapban legyen istentisztelet nem csak korszerű, hanem elszórt hiveinket illetőleg, régóta kényeszerű szükség volt. — Az istentisztelet alkalmával más felekezetűek is szép számmal voltak jelen, mert másod izben tartott esküvő helybeli reformátusok között. Ties Futó Zoltán ref. lelkész f. hó 17-én a jövő vasárnap d. u. 3 órakor a magy. kir. áll. főreáliskola épületben ismét istentisztelet tart, melyre az egyház hiveit ez uton is meghívja az egyház gondnoksága.

Városunk villanyvilágításának ügye sok fejtörést okoz a városatyáknak, különösen pedig a kiküldött külön bizottságnak. A törvényhatóság tudvalevőleg kimondotta egyik nem régebben tartott rendkívüli közgyűlésében, hogy a tárgyalásokat kizárólag a Zellerin-fele céggel fogja folytatni, ki az általa beterveztett ajánlat szerint legolcsóbb vállalkozó lett volna. A cég le is tett 10.000 frt, kaucziót. A részletes tárgyalásnál azonban kitűnt, hogy Zellerin beadványában félre vezette a várost, a mennyiben ajánlata tulajdonképpen még drágább mint a többi cégeké. A bizottság tehát azt ajánlja, hogy a tárgyalásokat ismét a „Helios“-sal vegye fel a város.

Halálozás Pászt Gyula helybeli kir. telexkönyvvezetőt és családját nagy csapás érte a mennyiben a család szemefénye, kis három éves Vilma leányuk, a mult vasárnap elhunyt. Béke poraira!

Közgyűlés „Versecz és vidéke társasköre“ XXI-ik rendes közgyűlését a mult szombaton tartotta meg Vólics Sándor elnöke alatt. A választmány jelentése után Waldherr József pénztáros számolt be az egylet pénzügyi viszonyairól. Jelentéséből kitűnt hogy az egylet mult évi bevétele 1074 frt, kiadása pedig szintén annyi volt. Zoffmann János és Spaits József számvizsgálók jelentése alapján a felmentvény a pénztárosnak megadatott. Az új tisztviselői kar és választmány egyhangu felkiáltással következőleg alakult meg: Elnök: Baró Baich Milos nagybirtokos. Igazgató: Vólics Sándor ny. járásbíró. Titkar: Perjessy Lajos all. főreál. isk. tanár. Pénztáros Waldherr József all. főreál. isk. tanár. Ugyész: Dr. Markovics György ügyvéd. — Választmányi tagok: Bodó Lajos városi főkapitány. Csapó Géza főszolgabíró, Dr. Fitz Sándor városi főorvos, Greszler Gyula evang. lelkész, Hatz Vilmos ház és földbirtokos, Hemberger Bálint kereskedő, Dr. Kormos Béla kir. közjegyző, Kherer Béla városi tanácsos, Kuna J. ügyvéd, Lászlóffy László rom. kath. esperes plebános, Milics Zsiva gör. kel. esperes, Dr. Popovics Miklós ügyvéd, Seemayer János kir. tan. polgármester, Schronk József városi főmérnök, Spaits János városi pénztáros, Dr. Sidon Adolf kerületi izraelita főrabbi, Trucza Döme kir. aljbíró, Weifert Károly városi főjegyző, Weifert Mihály takarékpénztári igazgató, Zoffmann János ház és földbirtokos.

Közgyűlés. A verseczi közgazdasági egylet „Szölészeti szakosztálya“ rendes évi közgyűlését f. hó 14-én d. u. 2 órakor fogja megtartani a „Szölövényigé“ nagy termében.

Járásbíróságunk rendkívüli nagy ügyforgalmáról a következő adatok tanúskodnak. A mult 1894-ik évben maradt az előző évben köz. polg. beadvány 189; — telekkönyvi 38; — bűnvádi 166; — az 1895-ik évben érkezett köz. polg. beadvány: 14721, (elint 14727); — telekkönyvi: 9207, (elint 2140); — bűnvádi: 6279, (elint 6421); — elnöki 708, (elint. mind.) Kézbessítési jegyzék: máshatóságok által kézbesítendő 31842. máshatóságok részére 8092; — Ezekből elintézett: Pavlovics István kir. járásbíró: köz. polg. 588, elnöki: 166. — Buocz Béla kir. járásbíró: köz. polg. 7005, telekkönyvi 814, bűnvádi 179; — elnöki 542. — Trucza Döme kir. aljbíró bűnvádi 4015, Mikler Gusztáv köz. polg. 678, Kérésy Lajos köz. polg. 813, telekkönyvi 839, Seemayer Béla köz. polg. 5643, bűnvádi 2227. — Kir. járásbíróságunk birói kara, a fentebbi adatok szerint olyan nagy munkát végez, melynek párját ritka jbiró

1896

ságnál található fel. A jogkereső közönség teljes elismeréssel és tisztelettel adózik a derék bírói és tisztikar iránt.

Városunk törvényhatósági bizottsága tegnap szombaton R. Nikolics Sándor főispán ö mtsge elnöklete alatt ülést tartott mely alkalommal az új magyar kormány első leiratát lelkes éljenzések közt vették tudomásul s egyben egyhangulag elhatározták, hogy üdvözlő feliratot küldenek. — A villanyvilágítás ügyében kimondotta a közgyűlés, hogy a tárgyalást kizárólag a «Helios»-sal fogja folytatni, mely cég tudvalevőleg évi 7500 frt látná el a világítást. A Siemens és Halske, valamint a Zellerin cégnek kauczióját visszadják.

A verseczi férfi dalárda a múlt szombaton tartotta meg rendes évi közgyűlését Seemayer János kir. tan. elnöklete alatt. Az egyesület múlt évi tevékenységéről Getmann József titkar számolt be. Jelentése szerint a dalárda a múlt évben 23-szor lépett a nyilvánosság elé. Tagjainak száma: működő férfi tagok 28; — női kar: 11; zeneosztály: 14; — pártoló tag 190 — így összesen 247. Az egylet múlt évi bevétele 1791 frt 75 kr; — kiadása 172 frt 60 kr. Vagyon: 5.090 frt 86 kr.

Velitschek Agost gyógyintézetének ügye. Mint a belügyminiszterium által kiadott közegészségügyi értesítő január 15-én megjelent száma közli. A magyar kir. belügyminiszter 103,900,94. évi szám alatt tudomásul vette, hogy Versecz város rendőrkapitánya Velitschek Agost verseczi lakost, az általa Verseczen felállított nap-, lég-, víz- és gőzfürdőre nézve a „természetes gyógyintézet“ elnevezés használatáról az 1876. évi XIV. t. cz. 7. §-ban körülírt következmények terhe alatt eltiltotta mindaddig míg ezen elnevezés használhatására a fenti idézett törvény 56. §-ának megfelelőleg belügyminiszteri engedély felett nem rendelkezik.

Városi földek bérbeadása. A múlt pénteken tartott árlejtésnél a város földjei közül körülbelül 150 holdat adtak ki bérbe, az árak holdanként 25—30 frt közt váltakoznak.

A vöröskereszt egylet múlt szombaton megtartott bálja minden tekintetben kitűnően sikerült. Az intelligencia nagy számban jelent meg, az első négyest 36 pár táncolta. Szébbnél szebb, és drága toalettek tüntek fel. Az anyagi eredmény is kielégítő.

Az izraelita nőgyűlés ma vasárnap d. u. 3 órakor tartja meg közgyűlését a hitközségi tanástermében.

A fehértemplomi társaskör, fényes bált rendezett a múlt szombaton, mely a farsang legelső és leglátogatottabb multságává lett. Volt katonas és cigány zene. A négyeseket 56 pár táncolta. A közös hadsereg tisztikara, élén a tabornokkal — szintén nagy számmal jelent meg. A bál sikere legnagyobb részben a fáradságtalan elnök Dr. Perjessy Mihály kir. ügyésznek köszönhető.

Neukomm hipnotizőr vád alá helyezése. Az «Egyetértés» írja: Neukomm Ferenc hipnotizőrt, a ki tudvalevőleg állítólagos okozója volt Salamon Ella tragikus halálának — mint nekünk Nyiregyházaóráról táviratozzak — valószínűleg vád alá fogja helyezni az ügyészség. A vizsgálat ugyanis még most is folyik és Sárváry Elek vizsgálóbíró azokat hallgatja ki, a kik a bonczolást végezték. A vád alá helyezés, mint hírlik, már el van határozva.

Az illetékes körök figyelmébe. Városunk egyik előkelő allású hivatalnokja küldte be a következőket: „A múlt napokban éppen pénteken rendkívül sürgös ügyben ajánlott levelet kellett még délelőtt a postára adnom. Siettem elvégezni, és a rom-kath. templom tornyán éppen fél tizenkettőt ütött az óra, midőn a posta ajtaján beléptem. A nedves hideg előcsarnokban öt hat idegen utazó (vigécz) szidta a magy. kir. postát, „hogy itt már 1/2 12 órakor zarnak.“ Én is hiába kopogtattam. Egyik postai hivatalnok jó barátom jött ki felé véletlenül. — Mi baj van itt? — Eppen semmi! Megyünk ebédelni! Jó étvágyat... Nem oda Buda lelke! Még csak 1/2 12 óra... — Igen am a városi órákon, de apostán és vasuton már jó ideje hogy elmúlt 12 óra... a zónaidő szerint... Ugy? Nagy haragomban elbeszéltem itt is, ott is az esetemet. Mindenfelé szónokoltak hasonló dolgokról. Ez Dettára amaz Fehértemplomra akart utazni, ez elkésett a végtárgyalásról, amazt elmaka-

csolták. Szidták az órákat, mint a bokrot? Egyik másik prokátor „Kártérítési per“ indítását javasolta. Hallatlan dolog is, hogy a városi órák fél órával vagy még több idővel is hátul kullogjanak a vasuti és postai óra után — tudunkkal miniszteri rendelet van arra, hogy a nyilvános órák alkalmazkodjanak a zónaidőhöz! Hogy ki hibája volt a múlt heti kalamitás — azt nem tudjuk — de felhívjuk az illetékes körök figyelmét s reméljük, hogy azokat, a kiket illet — kötelességük pontos betartására fogja utasítani.“

Veszedelmes utca. A laktanya utca tudvalevőleg nagy zivatarok és hóolvadás idejében teljesen hozzáférhetlen. Valóságos folyó képződik rajta, melynek partjai nem csak az aszfalt s más járok széleig terjednek, hanem nem egykor a házak falait ortromolják a hullámok. Száz és száz felszólamlás történt már e tekintetben, de a segítség késik az éji homályban. Jelenleg olyan a laktanya utca, hogy kocsik bele nem mehet. Nagy jégtorlaszok szoritják fel a térdig érő vizet. Nemes város atyák! Meddig türetek még ezt a szégeletes állapotot?

Délmagyarországi kereskedők szövetsége. Temesvár legelőkelőbb fűszerkereskedői nagy szabású akciókat kezdeményeztek közelebb. Körlevél útján felszólították Délmagyarország összes fűszerkereskedőit, hogy kötelességeiket temesvári Lloyd-kötlevél alapján, vagyis a temesvári Lloyd-társulat terménycsarnokának szokásai és választott bíróságának kikötésével eszközöljék. Meg vagyunk győződve, hogy a fűszerkereskedők szép példája követésre fog találni más szakmabeli kereskedő körében, nemcsak Temesvár kereskedelmi jelentőségének emelése érdekében, hanem azért is, mert temesvári Lloyd-társulat választott bíróságánál a mi kereskedőink inkább számíthatnak jogvédelemre, mint idegen, esetleg külföldi választott bíróságnál. A végrehajtó bizottság: Babusnik Ágoston, Csasznek József, Probst Adolf utódai, Weisz M. David, Török Sándor, Nenadovics Velimir, Nenadovics Sándor, Färber Bernát, Deutsch Márkus, Weiserschütz Géza, Dornauser József, Hönig M. és társa, Mayer testvérek, Karner József, Beamter Ede, Föhn Alajos urakból áll. Mint értesülünk, a mozgalomhoz eddig a következő fűszer- és gyarmatáru-kereskedők csatlakoztak: Tenner Ignác Billédén, Herrling K. Buziáson, Kremling József Fehértemplomon, Schweinitzer J. M. Fehértemplomon, Perlfassteó H. és fiai Karánsebesen, Färber testvérek Lugoson. Schitzer A. Lugoson, Németh és Klen Lugoson, Schwartz Dávid és fia Lugoson, Recht és Schwartz Lugoson, Panajot Miklós Német-Bogsanon, Schuld Péter Nagy-Kikindán, Augner István Nagy-Kikindán, Schnitler L. Nagy-Becskeken, Prandelt Rezső Nagy-Becskeken, Müller Janos N.-Szt.-Miklósön, Weinberger Miksa Resiczán, Frankl J. Resiczán, Jung Antal Sárafalván, Probst István T.-Szécsánon, Klein E. Oraviczán, Becker József Oraviczán, Rohrer István Orsovan, Fuchs János Verseczen, Berger testvérek utódai Verseczen, Morlin József Verseczen, Weifert G. A. Verseczen, Unger József Verseczen, Reinfeld Verseczen, Poledna Rezső Zombolyan.

Innen onnan. Jegyzőválasztás. Bega-Szentgyörgyön Orsó Gaspárt választották meg jegyzőnek. — Ismeretlen helyen tartózkodó tanító. Kaszó Amáliát Temes Butyinra nevezte ki a miniszter tanító-nőnek, de mivel tartózkodási helye ismeretlen a kinevezési okmányt nem tudják neki kézbesíteni. — Állami polgári iskola Csákovárott. Csákovár község képviselőtestülete kérvényt nyújtott be a. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, hogy allitasson fel Csákovár állami polgári iskolát. — Dimitrievics Milivoj vracsevgaji tanító a gályai elemi iskolához tanítóvá neveztetett ki. — A délmagyarországi földmivelők gazdasági egyesületének vingai fiókját a földmivelésügyi magy. kir. miniszter működésében felfüggesztette, mert a fiókegylet nem alakult meg szabályszerűen. — Sikos járdák. Konkrét eset következtében a napokban érkezett le egy kuriai döntvény, melyet a háztulajdonosok és a figyelmébe ajánlunk: Tekintettel arra, hogy azok, a kik a házak felügyeletével vannak megbízva, kötelesek ügyelni arra, hogy a ház olyan karban tartassék, hogy a lakók testi biztonsága veszélyeztetve ne legyen; tekintettel továbbá arra, hogy télen, midőn a házak járdái és folyosói sikamlósak és fagyosak, azokat homokkal vagy hamuval felhinteni kell; az e tekintetben előforduló hanyagságból eredő testi sérülésért a büntető törvény 310 §-a alapján a bűnvádi eljárás elrendelendő az illetők ellen.

Színházi heti műsor.

Magyar nyelvterjesztő egyletünk színházi bizottsága a direktorral egyetértőleg a jövő hétre a következő műsort tűzte ki.

Vasárnap 10-én.

Lukácsi Sándor. „Aszony verve jó“ bérlet

Hétfőn 11-én.

Konti „Királyfogás“ zónaelőadás.

Kedden 12-én.

Herczeg „Három testőr“ bérlet 5.

Szerdán 13-án.

Milöcker „Szegény Jonathán“ bérlet 6.

Csütörtökön 14-én.

Sardu „Fedora“ bérlet 7.

Pénteken 15-én.

Szünet.

Szombaton 16-án.

Konti „Cziterás“ bérlet szünet.

Vasárnap 17-én.

„Marcsa az ezred leánya“ bérlet 8.

Szerkesztői levelezés.

Gy—l—s. Putnok. Némi változtatással jönni fog. Köszönjük. Üdvözlét.

Vasúti menetrend. Fehértemplomról érkeznek: 5.21 reggel, 1.02 délután és 6.10 este, Temesvár felé indul 5.26 reggel, 1.07 délután, 6.35 este. Temesvárról érkeznek: 7.45 reggel, 2.08 délután és 10.09 este. Fehértemplom felé indul: 7.54 reggel, 2.12 délután, 10.17 este. Nagybecskerekéről érkeznek: 12.49 délután, 5.31 délután 5.10 reggel. Becskerek felé indul: 5.50 reggel, 2.25 délután, 7.10 este. Kubinból érkeznek 9.15. d. e. 6 d. u. Kubin felé indul: 8.05 d. e. 4.10 délután.

Irodalom.

* **A Franklin-Társulat rendkívüli könyvzárlatára** ügyében naponként mindenfelől kérdésközpontok érkeznek ez intézethez aziránt, hogy mely határidőig marad hatályban ez az árleszállítás? A nevezett társulat most arról értesíti az irodalomkedvelő közönséget, hogy „Rendkívüli könyvzárlatára a bolti árak felére és harmadára“ f. é. február hó 28-án hatályát veszti, s így márczius elsejével kiadványai kivétel nélkül ismét csak a rendes bolti árakon lesznek kaphatók.

* **Ezer év meseköltése.** A „Magyar Mese- és Mondavilág“ból, Benedek Elek a nagyszabású mesekönyvéből, egyszerre három füzetet kaptunk, a 22-24-ét, s így e rendkívül becses vállalat már megtette fele útját. Gyönyörűséggel lapozgatjuk e könyvet, mely a népköltés igaz gyöngyét tartalmazza, abban a művészi formában, melyet Benedek kiváló mesemondó talentuma adott nekik. Mesék, helyi és Krisztus-mondák váltakoznak az újabb füzetekben is, s a mesemondó elevenesség nemhogy lankadna, de folyton emelkedni látszik. A Magyar Mese- és Mondavilág egyik legnemesebb s mindenestre maradandó emléke lesz a milleniumnak s beláthatatlan időnkig első rendű terjesztője ápolója a magyar nemzeti szellemnek és a jó magyar nyelvnek. Szülőknök és iskoláknak nem ajánlhatjuk eléggé e könyv megszerzését. Az egyelőre öt kötetre (50 füzet) tervezett mű még mindig megrendelhető az első füzettől számítva a kiadó Athenaeum-nál. Egy füzet ára 25 kr., 10 füzet 2 frt 50 kr. A már megjelent 1. és 2. kötet ára díszes kötésben, pompás illusztrációkkal, 3—3 frt.

* **Az Ungaria** című román folyóiratot négy évvel ezelőtt azzal a szándékkal alapítottam, hogy a magyar irodalmat és egyáltalában a magyar kultúrát a román néppel megismertessem. Ezen négy év alatt tekintélyes helyekről nem egyszer nyilvánult az az óhaj, hogy folyóiratomban a román viszonyokról, irodalomról és egyáltalán a román kultúráról magyar nyelven is adjak közleményeket. Az az igen sajnálatra méltó viszály, a mely a román és magyar között ma annyira rombol, egyik indokot kétségtelenül abban találja, hogy a magyar és a román egymással szemben nem csak hidegen, de idegenül is állnak, hogy a két nép egymás eszmevilágát megismerni nem törekednek. Pedig kölcsönös kötelesség volna, hogy a két nép, a mely ugy a magyar, mint a román területen történelmi, néprajzi és sok más tekintetben századok óta összeforrt, egymást alaposan megismerje, hogy így egymást becsülni tudván, a barátság és az őszinte szeretet erős lánczával legyenek egymáshoz kapcsolhatók. A kölcsönös megismerés épületéhez akarja az „Ungaria“ a porszemeket hordani, midőn a magyar közönséggel megismerteti a mi a románban szép, jó és nemes, és viszont a románban a magyarnak hasonló tulajdonságait. Az „Ungaria“ a román jelesebb írók munkáit, a népszellem termékeit, sokasait stb. magyar nyelven hozza, míg a magyar szellem termékeit román nyelven ismerteti. Kizárunk működésünk köréből mindent, a mi a kölcsönös egyetértést megzavarná; rámutatunk mindazon jelenségekre, tulhajtásokra, a melyek az összhang megzavarása céljából fognak nyilvánulni. Tisztelettel kérjük fel mindazokat, a kik ezen munkának némi becsét tulajdonítanak, sziveskedjenek minket abban támogatni. Az „Ungaria“ havonként három nagy íven jelenik meg. Előfizetési ára: Egy évre 6 frt. Félévre 3 frt. Az előfizetések nevére Kolozsvárra (Külmonostor utca 13. sz. a.) postautalvánnyal küldendők. Kérjük tar-

annat, jóakaróinkat, a sajtót, hogy folyóiratunkat a közön-
ség, a kaszinók, kávéházak, iskolák körében terjeszteni szí-
veskedjenek, csak ezen támogatás mellett lesz lehetséges
az eddig nagy áldozatunkba kerülő folyóiratot állandóan
fentartani. Kolozsvár, 1885. január 5-én. Moldován G.

Verseczi tornaegyesület.

85-ik sz. — 1895.

Meghívó.

A „Verseczi tornaegyesület“
rendes évi

V. közgyűlését

**f. hó 22-én pénteken este 8 óra-
kor tartja meg a Milleker szálloda**
első emeleti XIV. számú szobájában,
melyre az egyesület t. cz. tagjai ezen-
nel tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megitó.
2. Választmányi jelentés.
3. Tisztviselők választása.
4. Indítványok.

Kelt, Verseczen 1895. febr. 8-án.

Dr. Lichtscheindl E.
elnök.

Stuiber A.
titkár.

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi
személyes továbbajánlásnak, — a kik a

Richter-féle Tinct. capsici comp.-t (Horgony-Pain-Expellert)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — köszön-
heti ezen igazán biztos hatású háziszert nagy elter-
jedését és általános kedveltségét. Ki a Tinct. capsici
comp.-t (Horgony-Pain-Expellert) köszvényéni, ozúznál
(tagszaggatásnál), keresztcsontfájásnál, fej- és fog-
fájásnál, csipfájdalomnál, fájdalomcsillapító bedörzsölé-
sként alkalmazta, abból egy üveget mindig készlet-
ben fog tartani, hogy azt meghűléseknél is, mint leve-
zető, elhárító szernek alkalmazhassa. Ezen rég jónak
bizonyult háziszertnek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr.,
70 kr. és 1 frt. 20 kr. üvegenként. — Kapható a
gyógyszertárakban; Budapestben **Török
József** gyógyszerésznél. — Csak a „Hor-
gony“ védjeggyel ellátott üvegek elfogadandók.
Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüring.

Védjegy.

Mária-Czelli

Gyomor-Cseppek

nagyszerben hatnak gyomor bajoknál, nékiúzóhatatlan és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorégés, bizsás lehelet, felültség, savanyu, fehérfőgés, hasmenés, gyomorégés, feletleges, nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a megnyílni ez a gyomorló szárazságot, gyomorüregbenél ételekkel és itatókkal, gúliszák, májbajok és hámorrhoitáknál.

Emeltett bajoknál a **Máriaczellii Gyomor-cseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi forrástár: **Török József** gyógyszerész Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valóságos bizonyítom“.

A **Máriaczellii gyomor-cseppek** valódián kaphatók.

Versecz: gyógyszer. Soos K., Müller O., Herzog J. és Küchler B.
Zichyfalva: gyógyszer. Mayering K.

Kirchner J. E. özvegyének

Verseczen saját házában

41 év óta fennálló, gőzerővel működő s a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt

könyvnyomdája

ajánlja magát mindennemű nyomtatványok úgy mint:

újságok, különféle művek, röpiratok,

árjegyzékek, számlák, étlapok, látogatójegyek,

eljegyzési kártyák, czimlapok, bál meghívók,

gyászjelentések, valamint czimkéek, árújegyek,

arany, bronz vagy szini előállítására

Elvállal továbbá körözvények, gyászjelentések, tabellák készítését minden hazai nyelven, s a legjutányosabb árak mellett.

A felvételi iroda, és könyvkereskedés mely az Andrassy-sétatár és az iskola-úteza sarkán lévő Kádits-féle házban van elhelyezve, elvállal mindennemű megrendelést az összes bel- és külföldi hirdlapokra, regényekre, divatlapokra és minden e szakba vágó dolgokra.

Ugyanott kaphatók minden fajta irodai szerek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árakon.

A XXXVIII. évfolyammal bíró első verseczi német lap, a „Werschetter Gebirgsbote“ és „Délvidék“ szerkesztősége és kiadóhivatala számára a hirdetések, felszólamlások és levelek a felvételi irodában is elfogadtatnak.

Mindennemű nyomtatványok a jegyzői irodák részére.